

Una gran marxa que planteja un gran repte

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Editorial, 11 de juliol del 2010

La manifestació d'ahir a Barcelona contra la sentència de l'Estatut va ser de tal magnitud que ja forma part de les grans mobilitzacions populars de la Catalunya contemporània, com la que el 1977 va reclamar autonomia, la que el 1987 va repudiar l'atemptat d'Hipercor i la que el 2003 va clamar contra la guerra de l'Iraq. La història dirà que el 10 de juliol del 2010 més d'un milió de catalans de diferents ideologies van sortir al carrer per expressar el seu gran malestar pel tracte rebut com a nació i per reclamar una altra forma de relació amb Espanya. Perquè aquest, més enllà del contingut estricte de la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut, és inevitablement el mar de fons de la marxa d'ahir.

Els interminables quatre anys d'obsessiu esmicolament de l'Estatut per part del TC i les escandaloses martingales –que resulta ociós recordar– al voltant de la decisió van instal·lar amb raó en la majoria dels catalans la sensació que, fos quina fos, la decisió dels jutges estaria mixtificada i es fonamentaria més en consideracions polítiques que en argumentacions jurídiques. Lamentablement, ha estat així, i la sentència, tot i que manté punts importants de l'Estatut, neutralitza o condiona severament avanços en assumptes capitals pels quals Catalunya feia anys que pugnava –com un millor balanç fiscal o més inversió en infraestructures– i que van tenir la seva concreció en un pacte polític a les Corts.

En la marxa d'ahir va cristal·litzar la profunda indignació no només ni principalment amb el TC, sinó amb tots aquells que, més enllà de l'Ebre, s'han dedicat els últims anys a propalar mentides sobre els catalans i

sembrar zitzània de forma absolutament irresponsable. I en aquest capítol ha tingut un protagonisme principal el PP, que no ha dubtat a anteposar la captació de vots mitjançant l'anticatalanisme al manteniment de la convivència. Per això és un sorprenent exercici de cinisme que Mariano Rajoy, líder del partit que va activar el terrible procés judicial contra l'Estatut, digui ara que en aquest tema va a actuar «amb sentit d'Estat».

Com encertadament ha assenyalat el president Montilla, la sentència de l'Estatut debilita la unitat d'Espanya i fa un gran favor a separatistes i separadors. Perquè la nítida percepció que el poder central no tracta Catalunya de manera justa està introduint en molts ciutadans temperats d'aquest país la temptació de voler trencar el vincle amb Espanya. Aquesta és la dada estratègica que el PP i el PSOE han de comprendre per actuar amb intel·ligència política. Els catalans són pactistes per naturalesa, però no és prudent aprofitar fins a l'abús la seva disposició a l'acord.

¿I demà, què?

La imponent manifestació d'ahir és una fita, tot i que no es pot esperar un canvi radical i immediat de l'escenari polític sorgit de la sentència de l'Estatut. Però els partits catalans tenen l'obligació d'encarrilar i administrar correctament l'enorme legitimitat popular obtinguda. No serà gens fàcil, perquè la proximitat de les eleccions autonòmiques juga en contra de la necessària estratègia unitària. De fet, el grup majoritari del Parlament, CiU, ja ha anunciat que reobrirà de seguida la seva inclinació al sobiranisme. I cal no oblidar que un dels integrants del tripartit, ERC, no va recolzar l'Estatut.

La força de Catalunya en moments crucials com l'actual resideix en la unitat. ¿S'ha de desfer el camí i plantejar un nou Estatut? No sembla raonable després del que s'ha viscut. Però molt menys ho seria una aposta secessionista, perquè, al marge de la seva inviabilitat legal sense dolor, introduiria elements de divisió en la societat catalana, que té en la convivència un dels seus valors més preats. Probablement, doncs, s'hagi d'intentar aconseguir per la via de la negociació amb el Govern el que el TC ha furtat.

El poble de Catalunya va exhibir ahir unitat i fermesa. Els polítics, a Barcelona i Madrid, han d'estar ara a l'altura del repte.